

Hartmann, J.S., Missel, M. and Martinsen, B. (2025), Being Present in an Impersonal Environment: A Qualitative Study of the Experiences of OR Nurses in Patient Encounters. AORN J, 122: 393-405.
<https://doi.org/10.1002/aorn.14440>

Nærvær i det kolde rum. Operationssygeplejerskers erfaringer - At balancere teknisk præcision med empatisk omsorg

Johanne Søborg Hartmann, RN, MScN, PhD Student johanne.soeborg.hartmann@regionh.dk

Resumé

Introduktion

Patienter oplever ofte operationsstuen som angstfyldt og fremmedgørende - de er nervøse for indgrebet, bedøvelsen, ændret kropsbillede og postoperative smerter. Det sterile, teknisk prægede miljø og den effektive arbejdsgang gør det svært at etablere en tillidsfuld, individuelt tilpasset sygepleje. I studiet er det primært sygeplejen på operationsstuen som er undersøgt ud fra patienters og anæstesi-sygeplejerskers perspektiv, men operationssygeplejersker har også en central rolle.

Metode

Kvalitativt hermeneutisk studie med 16 semistrukturerede interviews af operationssygeplejersker, hvor følgende syv temaer blev identificeret:

"At tilbyde berøring som et tegn på omsorg" er en form for taktil empati, der skal skabe nærvær og ro. Det kræver kompetence at balancere nærhed og distance, så patientens grænser respekteres.

"At indlede en samtale" er komplekst under tidspres. Sygeplejerskerne skal balancere samtals dybde og vide, hvornår den bør afrundes respektfuldt hvilket er særligt svært i akutte situationer med højt tempo. Få, valgte ord blev brugt til at skabe håb uden falske løfter.

"At turde være til stede i øjeblikket" handler om at rumme patientens følelser, sårbarhed og smerte. Nærvær er vigtigt, men emotionel distance kan være lettere. Sygeplejerskerne beskrev en skrøbelig balance mellem åbenhed og professionalisme, hvor de beskytter både sig selv og patienten mod at blive overvældet.

"At håndtere tidspres" viste, hvordan produktivitetsfokus skaber et hektisk miljø, hvor effektivitet ofte prioriteres højest i teamet. Sygeplejerskerne forsøgte alligevel at bevare nærvær og ro.

"At balancere tekniske færdigheder" er afgørende for patientsikkerheden, men tekniske opgaver kan dominere og skabe distance til patienten - for eksempel når samtaler om udstyr og arbejdsgange foregår hen over hovedet på vågne patienter.

"At være en del af et team" indebærer en observerende, afventende rolle, hvor interaktionen med patienten tilpasses teamets tilstedeværelse. Skiftende omgivelser og komplekse teamdynamikker, herunder spændinger, kunne forstyrre relationen til patienten.

"At opbygge vaner" rummer en dobbelthed: som uerfaren er nærvær svært at forene med indlæring af tekniske færdigheder, mens erfaring kan medføre distance og mindre empati, når arbejdet bliver rutine. Balancen mellem erfaring, vane og åbenhed skal genetableres i hvert patientmøde.

Implikationer for klinisk praksis

Det tekniske arbejde skal bygge på høj faglighed og erfaring, mens interaktionen med patienten bør forene kropslig sikkerhed, intuition og åbenhed. Den erfarne sygeplejerskes ideal er at balancere erfaringsbaseret og teknisk-teoretisk viden uden at tabe åbenheden over for patienten. Klinisk praksis bør derfor fremme refleksion, kritisk tænkning og åbenhed hos operationssygeplejersker for at understøtte patientcentreret omsorg.

